

РЕШЕНИЕ

№ 445

гр. Варна , 01.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ в публично заседание на девети февруари, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Юлия Р. Бажлева
Членове: Даниела С. Христова
Светлана К. Цанкова

при участието на секретаря Елка Н. Иванова
като разгледа докладваното от Даниела С. Христова Въззивно гражданско дело № 20203100503769 по описа за 2020 година

Производството е образувано въз основа на:

1. Въззивна жалба с вх. Рег. № 279092 от 05.11.2020 г. подадена от С. Д. Д. срещу Решение № 260801 от 21.10.2020 г. постановено по гр. д. № 6447 по опис на ВРС за 2020 г., с което е отхвърлен предявения срещу Технически университет – Варна, Булстат 000083623, представляван от В.Ц.В. иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ за възстановяване на С. Д. Д., ЕГН: ***** с адрес гр. Варна, ул. “Гавраил Кръстевич” 23, ет. 4, ап. 13 на длъжността „Асистент“ в Технически университет гр. Варна

В жалбата се излага, че при липса на възражения от страна на ответника, съдът е отхвърлил иска, с което е постановил неправилен съдебен акт поради съществено нарушение на процесуалните правила, нарушавайки принципа на служебното начало. Счита, че съдът е следвало да констатира преклузия на възраженията, които са направени след писмения отговор и след доклада, постановен по реда на чл. 140 от ГПК. Излага доводи за неправилност на съдебното решение, поради противоречие със задължителната съдебна практика и твърди, че тя е приложена неправилно. Счита, че предявеният иск е доказан в първинстанционното производство и моли за неговото уважаване след отмяна на обжалвания съдебен акт в тази част. В съдебно заседание поддържа становището изразено във въззивната жалба и чрез пр. представител моли за отмяна на постановеното решение, и уважаване на предявения иск с правно основание чл. 344, ал. 1 т. 2 от КТ.

2. Въззивна жалба с вх. Рег.№ 278581 от 03.11.2020 г. е подадена от Технически университет –Варна, Булстат 000083623, представляван от Венцислав Цеков срещу Решение № 260801 от 21.10.2020 г. постановено по гр.д. № 6447 по опис на ВРС за 2020 г., с което са уважени исквете на С. Д. Д. за признаване и отмяна на уволнението извършено със Заповед №ЛС -693/14.04.2020г., издадена от Ректора на Технически университет -Варна, на основание чл.344,ал.1, т.1 КТ

В жалбата се излага, че решението е неправилно, поради нарушение на материално правните норми и конкретно не съобразяване на разликата между срок на трудов договор и срок по смисъла на § 24 от ЗИП. Счита, че е недопустимо сроковете по трудови договори да се прекъсват с установяване на извънредно положение, а след неговата отмяна да се смятат за продължени. Моли за отмяна на решението в обжалваната част и постановяване на друго, с което да се отхвърлят предявените иски с правно основание чл. 344, ал.1 т.1 от КТ.

В насрещни писмени отговори на въззивните жалби, всяка от страните излага подробни съображения за липсата на основателност.

Съдът, след служебна проверка на обжалваното въззивно решение, намира същото за **валидно и допустимо.**

По правилността на първоинстанционния съдебен акт, съдът намира следното: Ищцата С. Д. Д. е предявила кумулативно съединени иски с правно основание **чл.344, ал.1, т.1 и т.2 КТ** срещу Технически университет - Варна за признаване за незаконосъобразно уволнението, обективизирано в Заповед №ЛС -693/14.04.2020г. и нейната отмяна, както и за възстановяване на заеманата преди уволнението длъжност „асистент“ в Машинно технически факултет на ТУ -Варна.

Ищцата излага, че с оспорената пред съда заповед на основание чл.325,ал.1, т.3 от КТ е било прекратено трудовото ѝ правоотношение, считано от 19.04.2020г. Твърди, че е била назначена на длъжността „асистент“ със срочен трудов договор за срок от четири години, считано от 18.04.2016г., което било посочено в трудовия договор №ЛС-830/15.04.2016г., на основание чл.17 ЗРАСРБ, чл.44,ал.2 и ал.3 ППЗРСАБ и чл.37,ал.1, т.2, чл.68,ал.1, т.1 КТ.

Излага, че съгласно §24 от ПЗР на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на НС на 13.03.2020г. и за преодоляване на последиците сроковете по ЗРАСРБ, които са започнали да текат преди влизане в сила на ЗМДВИП, спират да текат за срока на обявеното извънредно положение. Сочи, че трудовият ѝ договор бил срочен, което било императивно установено в чл.17 ЗРАСРБ, поради което същият е спрял да тече за срока на извънредното положение, тъй като е започнал да тече преди влизане в сила на ЗМДВИП. Срокът на трудовия договор бил визиран в чл.44,ал.2

ППЗРАСРБ. Поддържала е становището, че срокът на договора е щял да изтече един месец след отмяна на извънредното положение по смисъла на нормата на чл.4,ал.1, т.1 ЗМДВИП, тъй като касае упражняването от нея като частноправен субект на нейно лично право - правото на труд, защитимо от КРБ и от множество международни актове. Изложила е правни изводи, че смисълът на ЗМДВИП е за защита на частноправните субекти и през периода на извънредното положение спирали да текат всякакви срокове, вкл. давностни, преклузивни, инструктивни и др. , освен при изрично предвидените в закона изключения. Поддържала е становището , срокът на договора ѝ не е изтекъл нито към датата на издаване на процесната заповед, нито към датата на влизането ѝ в сила и трудовото ѝ правоотношение е прекратено от работодателя без да е настъпило основанието, на което същото било прекратено.

Излага също, че на 02.03.2020г. подала заявление за разкриване на процедура за предварително обслужване на дисертационния ѝ труд, който трябвало да защити в 4-годишния срок. Този дисертационен труд бил с оглед на придобиване на образователна и научна степен „доктор“, което можело да ѝ позволи да остане при същия работодател, но вече като „главен асистент“. Заявлението било подадено 10 дни преди да се обяви извънредното положение и този факт, попречил на разглеждането на дисертационния ѝ труд.

В срока по чл.131 ГПК ответникът не е депозирал отговор на исковата молба, но в съдебното заседание, процесуалният представител е оспорил иска като неоснователен. Направил е възражение, за липсата на връзка между защита на дисертация и трудовото правоотношение на длъжността „асистент“.

В обжалваното решение, първоинстанционния съд правилно е възприел доказаните факти, които не са били спорни между страните, а от правна страна е приел, че 1. извънредното положение, обявено с нормативен акт има значение при определяне времевите предели на срочните трудови договори, че 2. към датата на издаване на заповедта, срокът на трудовия договор между страните не е изтекъл, че 3. в течение на производството пред първоинстанционния съд този факт е настъпил.

Възоснова на тези мотиви е постановил обжалвания съдебен акт.

Въззивният съд, възоснова на събраните доказателства вкл. и трудовото досие на С. Д. Д., представено и събрано като доказателство във въззивното производство, констатира следното от **фактическа страна**:

Не е спорно и от Трудов договор №ЛС-830/15.04.2016г. на основание чл.17 ЗРАСРБ, чл.44,ал.2 и ал.3 ППЗРАСРБ, чл.67,ал.1, т.2 и чл.68,ал.1, т.1 КТ С. Д. Д. е назначена на длъжността „Асистент“ в Технически университет –Варна за срок до **18.04.2020г.** В този договор, т. 4 регламентира срок на предизвестие от 30 дни, уговорен в полза на двете страни.

С допълнително споразумение от 07.01.2020 г. , срокът на договора е потвърден – 18.04.2020 г., а в т. 8 е вписано, че срокът на предизвестие е 90 дни и е в полза на двете страни. Не е спорно, че т. 8 от договора има значение, ако договорът от срочен се превърне в безсрочен. Допълнителното споразумение е връчено на С. Д. Д. на 14.01.2019 г.

С допълнително споразумение от 03.02.2029 г. , срокът на договора е потвърден – 18.04.2020 г., а в т. 8 е вписано, че срокът на предизвестие е 90 дни и е в полза на двете страни. Не е спорно, че т. 8 от договора има значение, ако договорът от срочен се превърне в безсрочен. Допълнителното споразумение е връчено на С. Д. Д. на 14.01.2019 г.

На 02.03.2020г. С. Д. Д. е подала заявление до Ректора на ТУ-Варна за разкриване на процедура за предварително обсъждане на дисертационния й труд за придобиване на ОНС“доктор“ в професионално направление „Общо инженерство“ по докторска програма „Организация и управление на производството“.

Със Заповед № ЛС-693/14.04.2020г., издадена от Ректора на ТУ-Варна трудовото правоотношение на С. Д. Д. е прекратено, на основание чл.325,ал.1, т.3 КТ, считано от **19.04.2020г.** На 29.04.2020 г. работодателят е върнал трудовата книжка.

Въз основа така установените факти въззивният съд излага следните **правни изводи**: Не е спорно между страните, че ищцата е била назначена на длъжността „Асистент“ със срочен трудов договор със срок от 4 години – до 18.04.2020г., на основание чл.68,ал.1, т.1 КТ във връзка с чл. 17 ЗРАСРБ и чл.44,ал.4 ППЗРАСРБ, като трудовото й правоотношение е било прекратено с процесната заповед, считано от 19.04.2020г. с посочено основание чл.325, т.3 КТ – поради изтичане на уговорения срок. Спорът по същество пред първоинстанционния съд е сведен до това, дали срокът на трудовия договор е изтекъл на 18.04.2020 г. или е приложим **§ 24** от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение и сроковете, установени в [Закона за развитието на академичния състав в Република България](#) и в [Закона за висшето образование](#), които са започнали да текат преди влизането в сила на този закон, спират да текат до отмяната на извънредното положение.

Пред въззивния съд, спорът се отнася до правилността на първоинстанционния съдебен акт, който включва и правилното приложение на материалния закон, и отговора на въпроса **дали извънредното положение, установено с нормативен акт има отражение върху срочния трудов договор в посока на промяна на фиксираната в него дата 18.04.2020 г.** За да се произнесе по този спорен въпрос /поставен с въззивната жалба на ТУ/, съдът съобрази следното:

С Решение на Народното събрание на РБ в страната е обявено извънредно положение, считано от 13.03.2020г., продължено до 13.05.2020г. Основанието за извънредното положение е Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020г.

В **Чл. 3, т.3** от с.з. е предвидено, че в срока от 13 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение спират да текат давностните и други срокове, предвидени в нормативни актове, с изтичането на които се погасяват или прекратяват права или се пораждат задължения за частноправните субекти, с изключение на сроковете по Наказателния кодекс и Закона за административните нарушения и наказания. От тълкуването на тази разпоредба, не следва, че спират да текат сроковете по трудовите договори, защото те не са нормативни актове. Тезата на защитата на С. Д. Д., че спират да текат сроковете по срочните трудови договори, регламентирани като такива в КТ като нормативни срокове е неоснователна. В закона е предидена възможността работодателите и органите по назначаване в зависимост от специфичния характер на работа и възможността за нейното обезпечаване, да възлагат надомна работа или работа от разстояние на работниците и служителите си без тяхно съгласие, освен когато това е невъзможно. Условието и редът за възлагане, изпълнение и контрол се определят със заповед на работодателя или органа по назначаване. Работодателите и органите по назначаване може да предоставят до една втора от платения годишен отпуск на работника или служителя и без негово съгласие. В **§ 24 от същия закон**, обаче изрично е предвидено, че сроковете, установени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и в Закона за висшето образование, които са започнали да текат преди влизането в сила на този закон, **спират да текат до отмяната на извънредното положение.**

Първоинстанционният съд е приложил **§ 24** от Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, според който **сроковете**, установени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и в Закона за висшето образование, които са започнали да текат преди влизането в сила на този закон, спират да текат до отмяната на извънредното положение. Първоинстанционният съд е приел, че срокът, за който е сключен трудовия договор на ищцата попада в обхвата на цитирания параграф, като установен в чл. 17 ЗРАСРБ и чл.44,ал.4 ППЗРАСРБ. Възоснова на тази констатация е приел, четиригодишният срок на договора е спрял да тече за срока на извънредното положение. Въззивният съд споделя становището, че трудовото правоотношение с ищцата има значение за академичното развитие и попада в приложното поле на спрелите срокове по силата на **§ 24** от Закон за мерките и действията по време на извънредното положение. Този правен извод има значение към фактическата констатация, че срокът на трудовия договор, не може да се счита за изтичащ на 18.04.2020г. и следователно не са били налице обстоятелства за прекратяване на трудовото правоотношение на соченото в заповедта основание чл.325, т.3 КТ – изтичане на срока на договора, считано от 19.04.2020г. Заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение е преждевременно издадена, поради което и незаконосъобразна.

Поради съвпадане на правните изводи между първоинстанционния и въззивния съд, решението в тази част следва да бъде потвърдено.

По въззивната жалба на ищцата, относно отмяната на решението в частта, в която

съдът се е произнесъл по предявен иск с правно основание чл.344,ал.1, т.2 КТ, въззивният намира следното: От съществено значение за възстановяване на заеманата длъжност, след отмяна на незаконно уволнение е обстоятелството, на коя дата следва да се счита, че е изтекъл срока на договора. Тази дата не е определяна от първоинстанционния съд. Началният момент, от който спира да тече срока, до крайния, в който е отменено извънредното положение, определя периода от време, с който трябва да се счита, че срочният договор е удължен.

Четиригодишният срок е започнал да тече от сключване на договора е и фиксиран с крайна дата 18.04.2020 г. На 13.05.2020 г., в извънреден брой 44 на Държавен вестник, е обнародван Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето, който регламентира мерките след края на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и отменено на 13 май 2020 г. Следователно периодът, на спиране на срока е от 13.03.2020 до 14.05.2020 г. /промените влизат в сила то 14.05.2020 г./ От 14.05.2020 г. е започнал да тече остатъка от срока по трудовия договор, който е в размер на един месец и 5 дни и е изтекъл на 19.06.2020 г. Този факт е настъпил в хода на процеса, поради което правилно първоинстанционния съд е го е съобразил, в съответствие с разпоредбата на чл. 235, ал.3 ГПК.

Въззивният съд споделя мотивите на първоинстанционния съд, относно приложението на ТР №2/23.10.2012г. по т.д. №2/2012г. на ОСГК, че след отмяната на уволнението, при констатиране в хода на съдебния процес, че срокът на договора е изтекъл, възстановяване на работа на работника или служителя не може да бъде постановено, тъй като то предпоставя трудово правоотношение, което би съществувало, ако не беше незаконното уволнение.

Към момента на постановяване на решението не съществува материалното субективно преобразуващо право на възстановяване и със съдебно решение не може да се възстанови на предишна работа работник или служител, при отмяна на уволнение, ако междувременно е изтекъл срокът на трудовото правоотношение. В тази връзка наличието на подадено заявление за предварително обсъждане на дисертационен труд за придобиване на научна степен „доктор“ с оглед на бъдеща възможност на ищцата да заеме длъжност „главен асистент“ е ирелевантно за предмета на делото. В заключение, въззивният съд приема, че първоинстанционното решение е правилно и в тази част. В допълнение, следва да се обърне внимание, че от разпоредбата на чл. 44, ал.4 от ППЗРАСРБ следва, че в рамките на предвидения 4 годишен срок назначеното на длъжност „асистент“ лице, или придобива научна степен „главен асистент“ или срочното правоотношение с него се прекратява, тъй като нов срочен трудов договор със същото лице не може да се сключва, а безсрочен такъв противоречи на целите на академичното развитие. Затова и предвидените в т. 8 срокове на предизвестие, нямат приложение при срочните трудови договори за длъжността „асистент“, след като правоотношението не може да се трансформира в безсрочно.

Поради неоснователност на двете жалби, всяка от страните дължи разносните направени от насрещната и съобразно представените списъци, ищцата следва да заплати на ответната страна сумата от 650 лева, а ответникът да заплати на ищцата сумата от 380 лева.

Мотивиран от гореизложеното, съдът :

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение № 260801 от 21.10.2020 г. постановено по гр.д. № 6447 по опис на ВРС за 2020 г.

ОСЪЖДА Технически университет –Варна, Булстат 000083623, представляван от В.Ц.В. *да заплати на* адв.М.Д. Д. от АК-Силистра сумата от **390/триста и деветдесет / лева**, представляваща адвокатско възнаграждение за защита срещу неоснователна въззивна жалба с вх. Рег.№ 278581 от 03.11.2020 г. подадена от Технически университет –Варна, Булстат 000083623,, на основание чл.38,ал.1, т.3 ЗАДВ и чл. 781 ал.1 от ГПК.

ОСЪЖДА С. Д. Д., ЕГН: ***** с адрес гр.Варна, ул.“Гавраил Кръстевич“ 23, ет.4,ап.13 *да заплати на* Технически университет –Варна, Булстат 000083623, представляван от В.Ц.В. сумата от **650 / шестстотин и петдесет/ лева**, представляваща разноси по делото, във връзка с неоснователна Въззивна жалба с вх. Рег.№ 279092 от 05.11.2020 г. ,на основание чл.78,ал.3 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд, в едномесечен срок, считано от 29.02.2021г.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____